

Repüljünk gyorsan és magasan – együtt

Vilius Šapoka, Litvánia pénzügyminisztere arról beszél, hogyan használja fel országa az uniós beruházásokat a versenyképesség és a termelékenység támogatására.

Litvánia kiaknázza a 2014-2020-as uniós alapokat. Melyek a jellemzői és milyen pozitív előnyökkel jár ez a litvánok számára?

Fő prioritásunknak jelenleg a nemzeti versenyképesség és termelékenység növelését tekintjük. Többet ruházunk be a kutatás-fejlesztésbe, az innovációba, a kkv-kba és az IT-fejlesztésbe. Az uniós beruházásokkal együtt 463,8 millió EUR magánbefektetést vonzott be a nemzeti vállalkozások támogatására.

Az IT-infrastruktúrába történő beruházásoknak köszönhetően a világ leggyorsabb internetével is dicsekedhetünk.

A jövőképem Litvánia – vagy ahogy sokan nevezik: „Li-tech-nia” – számára, hogy a legkedvezőbb adózási környezetté váljon a csúcstechnológiai beruházások és a fejlesztés számára. Ez jól fizetett munkahelyeket jelent, és országunk vezető szerepet tölthet be a pénzügyi technológiák, a lézerek, a megújuló energia és a biotechnológiák terén, valamint a pénzügyi technológiai („fintech”) vállalatok fejlesztésében.

Litvánia egyáltalán nem túl kicsi ahhoz, hogy ilyen vezetővé váljon – a méret nem fontosabb, mint a tehetséges emberek, az új ötletekre való nyitottság és a világos jövőkép. Ebben az összefüggésben szeretném felidézni a gondoskodó anya történetét, aki azt kívánja fiának, hogy biztonságosan repüljön – alacsonyan és lassan. Sem a fiatal pilóta, sem Litvánia nem akarják ezt. Ha igazán repülni akarunk, azt gyorsan és magasan kell!

Én ezt a Litvániát látom a jövőben – egy bátor országot, amelyben intelligens, művelt emberek gyorsan és magasan repülnek, és megosztják egymással tapasztalataikat.

Hogyan hat a kohéziós politika Litvánia reálgazdaságára, erősítve a vállalkozások versenyképességét és a munkahelyteremtést?

2014 és 2020 között 1 milliárd EUR értékű összeget különítettünk el a vállalkozói készség és a vállalkozásfejlesztés, a vállalkozások termelékenységének, az innováció és a kutatás, a transznacionalitás, az export és a régiók vállalkozásainak

fejlesztése, az ipari energiafogyasztás csökkentésének és a humán erőforrások versenyképességének előmozdítására. Támogatjuk a vállalkozásokat az új gyártástechnológiákba, a folyamatinnovációba és a digitalizációba történő beruházásaikban az Ipar 4.0 keretén belül.

Az EREFA kutatásba és innovációba történő jelentős társberuházásai ellenére Litvánia még mindig elmarad a termelékenység növekedése terén. Milyen intézkedéseket hoz a kormány a tendencia megfordítására?

A 2017-es évre vonatkozó elsődleges adatok alapján Litvánia egy ténylegesen ledolgozott órára jutó névleges teljesítménye a leggyorsabb ütemben (11%-ban) nőtt az uniós tagállamok körében. A Világbank Doing Business 2018 című jelentésében a 190 ország közül a 16. helyen vagyunk. A 2016–2017-es reform javította az üzleti feltételeket. A 2019-ben érvénybe lépő új adórendszer rendkívül kedvező lesz a gazdasági növekedés számára, és Litvániába vonzza a külföldi vállalatokat. 2021-re a munkaerő adóztatása Litvániában a balti államok leginkább

» Én ezt a Litvániát látom a jövőben – egy bátor országot, amelyben intelligens, művelt emberek gyorsan és magasan repülnek, és megosztják egymással tapasztalataikat. »

versenyképes rendszere lesz. A pénzügyi technológiák fejlesztése érdekében vonzó és rugalmas szabályozási környezetet hoztunk létre.

Az innovációs ciklus minden szakaszában ítélnék oda uniós beruházásokat. Ezenkívül uniós beruházások segítségével próbáljuk aktívabbá tenni a közszféra és a vállalkozások együttműködését.

Az európai strukturális és beruházási alapok innovatív megközelítése a megújuló alapok és egyéb pénzügyi konstrukciók használatát jelentette. Tudna példát adni a vegyes finanszírozásra Litvániában, vagyis a különböző alapok és finanszírozási formák használatára egy konkrét probléma kezelése érdekében?

Folyamatosan fejlesztjük pénzügyi eszközeinket. 224 millió EUR uniós támogatást különítettünk el a vállalkozások számára a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférésük elősegítése érdekében, különösen a vállalati tőkébe történő beruházások esetében. A jobb szabályozási környezet létrehozására irányuló intézkedések között található a kormány által finanszírozott, külföldi befektetők számára elérhető támogatás, a kékkártya-rendszer, a Startup-vízum kezdeményezés, valamint a legutóbbi Munka Törvénykönyve, amely több rugalmasságot biztosít a vállalkozások és az alkalmazottak számára egyaránt. A lakásszektor nagyobb energiahatékonyság érdekében történő korszerűsítésére állami értékpapírokat

(zöldkötvényeket) bocsátottunk ki, és 500 millió EUR uniós támogatást osztottunk ki pénzügyi eszközökön keresztül.

Litvánia hibetetlen módon közeledett az egy főre jutó GDP uniós átlagához, de ezzel egyidőben a litván régiók közötti egyenlőtlenségek változatlanok maradtak, vagy akár nőttek is az uniós csatlakozás előtti helyzethez képest. Mi a véleménye erről a jelenségről? Milyen intézkedéseket hoz a kormány a tendencia megfordítására?

Regionális szakosodási stratégiákat dolgozunk ki az erős és gyenge pontok alapján, hogy a régiókba vonzzuk a vállalkozásokat és az embereket. Az uniós beruházások hozzájárultak a jó minőségű infrastruktúra létrehozásához. Szeretnénk ösztönözni az önkormányzatokat arra, hogy a lehető leghatékonyabban használják ki ezeket az új munkahelyek létrehozása és az új beruházások bevonása érdekében. Azt tervezzük, hogy új pénzügyi ösztönzőrendszert vezetünk be az önkormányzatok számára, valamint új módszertant indítunk a beruházások tervezésére vonatkozóan.

Hogyan járulhat hozzá a litván közigazgatás a kohéziós politika hatóságok és kedvezményezettek érdekében történő egyszerűsítésének közös célkitűzéséhez?

Először is a szabályozás uniós szintű felülvizsgálatára van szükség. Nemzeti szinten felülvizsgáljuk, egyszerűsítjük és

optimalizáljuk a közigazgatási folyamatokat az intézmények és a kedvezményezettek számára. Rendkívül magasan fejlett informatikai megoldásokat használunk, amelyek csökkentik az adminisztratív terheket, és egyszerűsítik a projektek megvalósítását.

Az esb-alapok következő, 2021-2027-es finanszírozási időszakát tekintve hogyan látja a kohéziós politika prioritásainak és végrehajtási mechanizmusainak fejlődését Litvániában?

Folytatnunk kell a humán tőkébe – az oktatásba és a készségekbe, az innovációba és a kutatás-fejlesztésbe, a vállalkozások és a kutatási ágazat és egyéb területek közötti együttműködésbe – történő beruházásokat annak érdekében, hogy inkluzív növekedést érjünk el az országban, valamint hogy utolérjük az uniós átlagot. A megfelelő pénzügyi forrásokkal és az ország gazdasági realitását tükröző társfinanszírozási kötelezettséggel rendelkező kohéziós politika kulcsfontosságú ezen célok eléréséhez. Emellett szükség van a kohéziós politika eredményorientált-ságának, rugalmasságának, arányosságának és egyszerűsítésének további fokozására is. ■